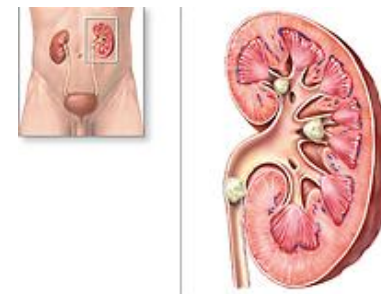

سنگ کلیه چیست؟

کلیه ها باعث تصفیه مواد زائد بدن از طریق تشکیل ادرار می شوند. گاهی این مواد زائد باهم جمع شده و ایجاد سنگ کلیه می کنند. گاهی این سنگها حرکت می کنند و وارد مجاری ادراری می شوند.

سنگ های مجاری ادراری ممکن است در هر سطحی از سیستم ادراری ایجاد شوند و موجب مسدود شدن جریان ادرار می شوند. بنابراین باعث ایجاد دردهای شدید هنگام حرکت این سنگها و ابتلا به عفونت، صدمه و نارسایی کلیه می شوند. ایجاد سنگهای کلیه در مردان بیشتر از زنان است به طوری که بر طبق آماری در انگلستان به ازای ۲۰ مرد سه مرد و به ازای ۲۰ زن ۱ زن مبتلا به سنگهای کلیه می شوند و بیشتر در سنین ۴۰-۲۰ سالگی رخ می دهند. این بیماری در بیشتر از نیمی از مبتلایان ممکن است در ۱۰-۵ سال آینده عود کند.

عوامل خطر متعددی برای بروز سنگ وجود دارد که عمده ترین آنها، عدم دریافت کافی مایعات می باشد علاوه بر این، دریافت مواد غذایی حاوی پروتئین و سدیم بالا و فیبر کم، نداشتن فعالیت فیزیکی، عفونتهای مکرر مجاری ادرار، سابقه ابتلا در یکی از بستگان درجه اول مانند پدر، مادر، خواهر یا برادر، داشتن سابقه ابتلا به این سنگها در فرد و مصرف طولانی مدت برخی داروها مانند اس تروئیدها، آسپرین، آنتی اسیدها، کلسیم و مکملهای ویتامین دی.

روشهای درمانی سنگ کلیه با توجه به اندازه سنگ، محل سنگ و جنس سنگ برای بیمار انتخاب می شود البته اغلب سنگهای کلیه بدون هیچ اقدامی از بدن دفع می شوند.

از جمله روشهای درمانی موجود ، استفاده از سنگ شکن می باشد ؛ این روش، یک شیوه غیرجراحی است که سنگها را به کمک امواج صوتی خرد می کنند تا قطعات خرد شده از طریق ادرار دفع شوند.

ارسال امواج صوتی

محاسن سنگ شکن:

- این روش یک روش غیر تهاجمی است
- نیاز به بی هوشی عمومی ندارد
- در یک زمان کوتاه حداکثر ۳۰ دقیقه انجام می شود
- بیمار در عرض مدت کوتاهی به فعالیت روزانه بر می گردد

موارد منع استفاده از سنگ شکن:

- حاملگی
- مصرف داروهای ضد انعقاد خون مانند وارفارین و آسپرین
- سنگهایی که به طور کامل مجاری ادراری را مسدود کرده باشند
- بیمارانی که پیس میکر قلب دارند
- بیمارانی که فشار خون بالا دارند و درمان نشده است.

آمادگی های لازم برای انجام سنگ شکن :

- برای تسکین درد در هفته های قبل از انجام سنگ شکن از استامینوفن استفاده کنید زیرا مصرف آسپرین ، بروفن یا ناپروکسن می تواند شانس خونریزی را افزایش دهد.
- در صورتی که به دلایل پزشکی دیگر مثل مشکلات قلبی، آسپین یا وارفارین مصرف می کنید در مورد زمان قطع مصرف آنها قبل از سنگ شکن با پزشکتان مشورت کنید.
- شب قبل از انجام سنگ شکن، یک شام سبک مثل سوپ یا سالاد میل کنید و پس از نیمه شب از خوردن و آشامیدن خودداری کنید(حتی قهوه، چای و آب هم ننوشید).
- نتایج آزمایشات انجام شده (آزمایشات عملکرد کلیه، قندخون، شمارش گلبولهای قرمز، سفید و پلاکت، بررسی زمان انعقاد خون ، کشت و تجزیه ادرار و سونوگرافی) را در روز سنگ شکن به همراه داشته باشید.

- در مواردی ممکن است نیاز باشد روده ها کاملاً پاک شوند تا عکس های رادیولوژی که گرفته می شود و ضوح بیشتری داشته باشد که در این موارد ۲۴ ساعت قبل روغن کرچک و قرص های ضد نفخ تجویز می شود.

اقدامات حین سنگ شکن :

- قبل از شروع کار برای شما یک سرم وصل می شود و یک داروی مسکن به شما تزریق می شود علاوه بر داروی مسکن، از یک شل کننده عضلانی نیز برای شل شدن عضلات استفاده می شود. (برای بچه ها معمولاً از بیهوشی عمومی استفاده می شود.) شما بر روی تختی که بر روی ماشین سنگ شکن قرار گرفته، به پشت می خوابید و محل قرار دادن دستگاه بر روی بدن را آغشته به زل می کنند و دستگاه بر علیه سنگ های کلیه امواجی را ارسال می کند و باعث شکسته شدن آنها می شود به این ترتیب که از طریق عکسهای رادیولوژی محل سنگها مشخص می شود و امواج دقیقاً در همان محلها

دستگاه سنگ شکن

- نوشیدن آب و مایعات به مقدار زیاد جهت تسهیل در روند دفع خرده های سنگ بسیار کمک کننده است.
- هرگونه علامت غیرطبیعی از جمله دفع خون روشن، درد شدید، تب، سوزش ادرار و عدم توانایی دفع ادرار را به پزشکتان اطلاع دهید.
- بعد از انجام سنگ شکن ممکن است در ناحیه ای که امواج تابانده شده اند (شکم و کمر) کیبودی و خون مردگی مشاهده شود که باید پس از مدتی برطرف می شود.

منابع :

- 1- for kidney stones available from <http://www.nursingconsult.com/das/patient/view/112382935-2/10072/22788.html/top?sid=779045922&SEQNO=1>. Accessed December 2008
- 2- Lithotripsy information for patient available from : <http://www.uclh.org/PandV/PIL/Patient%20information%20leaflets/Lithotripsy%20information%20for%20patients%20and%20carers.pdf> accessed: Jun 2011
- 3- Lithotripsy – treatment for your kidney stones available from : <http://www.guysandstthomas.nhs.uk/resources/patientinfo/urology/stones/Lithotripsy.pdf> July 2011

متمركز می شوند. سنگهای خرد شده از طریق میزنای وارد مثانه و سپس از بدن دفع می شوند . عملیات سنگ شکن معمولاً ۱ ساعت به طول می انجامد.

عوارض بعد از سنگ شکن:

- درد
- وجود خون در ادرار که تا چند روز اول طبیعی است اما باید به تدریج کم شود.
- نیاز به انجام مجدد آن
- ایجاد خون مردگی و سوختگی درمحل
- عدم خرد شدن سنگ که در این حالت باید از روش درمانی دیگری استفاده شود.

اقدامات پس از سنگ شکن :

- بلافاصله پس از انجام عملیات سنگ شکن به شما یک آنتی بیوتیک وریدی (از طریق سرم) تزریق می شود و برای چند روز به صورت خوراکی هم دارو برای شما نسخه می شود. این داروها مانع از ابتلا به عفونت می شود.
- از آنجایی که دفع سنگ ممکن است باعث حالت تهوع و درد شود، یک داروی ضد استفراغ و ضد درد پس از انجام سنگ شکن برای شما تزریق می شود.
- فرآیند دفع خرده های سنگ ممکن است چندین روز به طول انجامد که در این مدت وجود خون در ادرار غیرطبیعی نیست (۳-۴ روز) که البته رنگ ادرار باید به مرور زمان روشن تر شود.